

ВІДГУК

офіційного опонента доктора економічних наук, професора

Іванової Ольги Юріївни,

на дисертаційну роботу **Гринчишин Ірини Миколаївни**

на тему: **«Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації»**,

подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка; 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Актуальність обраної теми дисертації та її зв'язок з напрямками наукових досліджень. Реалізація першого етапу децентралізації влади в Україні характеризується передачею територіальним громадам повноважень та бюджетних ресурсів для забезпечення добробуту їхніх жителів, однак, без створення важелів впливу для забезпечення економічного зростання. Водночас адміністративно-фінансова децентралізація не може розглядатись як гарантія вирішення усіх соціально-економічних проблем на регіональному чи місцевому рівні, оскільки низька дієвість бюджетних механізмів поглиблюється з огляду на значну нерівномірність людського та фінансово-економічного потенціалу територіальних громад. При цьому подальше поглиблення як міжрегіональних, так і внутрішньорегіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку, в перспективі може спричинити розширення ареалів депресивності й звуження економічного простору регіонів за рахунок усунення слабких територіальних громад зі системи соціально-економічних взаємодій. Всі ці процеси безперечно змушують по новому оцінювати та обґрунтовувати потребу вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад.

Виходячи із розуміння необхідності вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації, дисертантом визначено мету і завдання, об'єкт і предмет дослідження, які в цілому вірно відображають його сутність. Представлена на опанування дисертаційна робота свідчить про

те, що Гринчишин І.М. проведено значну роботу щодо вивчення теорії і практики регіонального розвитку та фінансів, проведено глибокий аналіз у межах предмета дослідження, що надало можливість отримати низку нових результатів та розробити відповідні практичні рекомендації.

З огляду на це, тема дисертаційної роботи Гринчишин Ірини Миколаївни є актуальною і своєчасною. Досягнення мети дослідження та розв'язання завдань, які поставлені авторкою у роботі безумовно сприятимуть удосконаленню бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад. Підтвердженням актуальності теми є зв'язок дисертаційної роботи Гринчишин Ірини Миколаївни з тематикою науково-дослідних робіт, що виконувались у ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»: «Фінансові механізми формування конвергентної моделі регіонального розвитку» (номер державної реєстрації 0112U000460); «Фінансове забезпечення розвитку територіальних громад Карпатського регіону в умовах реформування місцевого самоврядування» (номер державної реєстрації 0115U000018); «Ризики бюджетної децентралізації у формуванні фінансово-економічного потенціалу територіальних громад Карпатського регіону» (номер державної реєстрації 0117U003493); НДР «Організаційно-економічні засади розвитку соціальної сфери територіальних громад» (номер державної реєстрації 0117U006068).

Автор є виконавцем наукових досліджень програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, зокрема, НДР «Наукові засади формування моделі сталого ендogenous зростання регіонів України в умовах адміністративно-фінансової децентралізації» (номер державної реєстрації 0117U000691); НДР «Механізми адміністративно-фінансової децентралізації: оцінка ефективності, напрями удосконалення» (номер державної реєстрації 0118U006583).

Автор здійснювала наукове керівництво НДР «Трансформація системи соціального захисту: національні пріоритети та регіональні особливості» (номер державної реєстрації 0117U003808); НДР «Зміцнення спроможності територіальних громад на основі ефективного використання ендogenous потенціалу» (номер державної реєстрації 0118U006607).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні наукові положення, методичні підходи, висновки і практичні рекомендації, що викладені в дисертації, є логічними та послідовними. Обґрунтованість представлених здобувачем наукових положень базується на аналізі законодавчих та нормативних актів органів влади України; наукових працях провідних вітчизняних і зарубіжних учених; статистичних матеріалах; інформації, отриманої відповідно до публічних запитів; аналітичних розрахунків автора, виконаних у процесі дослідження.

Високий рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій обумовлений відповідною методологією дослідження, в основі якої покладено фундаментальні положення і принципи теорій добробуту, публічних фінансів та бюджетного федералізму, теорії регіонального розвитку, місцевого економічного розвитку. У дисертації застосовується як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження, що дозволило забезпечити концептуальну єдність роботи.

У дослідженні використані методи: системний підхід, що дає змогу врахувати динамічну структурно-функціональну залежність між його складовими на засадах паритетної участі в цілях добробуту територіальних громад, а також сукупність методів пізнання суспільних процесів і явищ, які забезпечують його реалізацію, зокрема: логічного узагальнення, аналізу, порівняння та синтезу – для визначення сутності, змісту, підходів до детермінації основних досліджуваних понять (територіальна громада, добробут, бюджетні механізми), розробки методики оцінки ефективності діючих механізмів бюджетного забезпечення територіальних громад та інтерпретації результатів оцінювання; структурного, факторного, економіко-статистичного аналізу, метод декомпозиції, покрокової просторової автокореляції – для виявлення тенденцій формування та реалізації бюджетної політики, особливостей бюджетного забезпечення в умовах адміністративно-фінансової децентралізації, а також узагальнення результатів оцінювання дієвості бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад; просторової автокореляції – для виявлення закономірностей соціально-

економічного розвитку територіальних громад та оцінювання центр-периферійних взаємодій; економіко-математичного моделювання – для оцінювання еластичності (чутливості) функціональних видатків територіальних громад щодо власних доходів і трансфертів, а також для виявлення конвергентно-дивергентних тенденцій соціально-економічного розвитку територіальних громад; стратегічного і структурно-функціонального аналізу – для розроблення концептуальних засад підвищення ефективності функціонування бюджетних механізмів територіальних громад; графічні та картографічні методи – для наочного зображення результатів оцінки рівня добробуту територіальних громад у взаємозв'язку з фінансовими параметрами.

Структура дисертації є чіткою та логічною. Сформульовані мета та завдання дослідження відображають головні аспекти обраної проблеми і визначають послідовність викладеного матеріалу. Поставлені завдання загалом вирішені і висвітлені в науковій новизні та висновках дисертаційної роботи. Аналіз змісту дисертації, опублікованих праць та автореферату підтверджує достатній ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у роботі і виносяться на захист. Достовірність результатів дослідження підтверджують високий рівень теоретичного обґрунтування, а також апробація на численних міжнародних науково-практичних конференціях, опубліковані праці у наукових фахових виданнях.

Наукова новизна результатів, одержаних особисто здобувачем та поданих на захист. У дисертації здійснено обґрунтування теоретико-методологічних засад дослідження добробуту територіальних громад, розроблено науково-методичні і практичні рекомендації щодо вдосконалення бюджетних механізмів їхнього забезпечення в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації. Найістотніші результати дослідження, які розкривають особистий внесок авторки та містять наукову новизну, можна виділити такі:

1. Автором запропоновано теоретико-методологічні засади забезпечення добробуту територіальних громад у контексті зниження соціально-економічної диференціації на основі громадоцентричного підходу до забезпечення соціально-економічного розвитку на локальному рівні та диференційованого

підходу до регулювання розвитку територіальних громад у рамках реалізації державної регіональної політики, аргументуючи, що добробут територіальних громад ґрунтується на імперативах людського розвитку та високої якості й рівня життя, спільної відповідальності жителів та органів місцевого самоврядування за забезпечення добробуту (с .101-103).

2. У роботі розроблено методологічний підхід до дослідження бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації, що ґрунтується на наукових положеннях: теорій фінансів (державні та місцеві фінанси, фіскальний федералізм), теорій регіонального розвитку (концепції місцевого розвитку (place-based development), ендогенно орієнтованого та інклюзивного розвитку), теорій добробуту громад та їхніх жителів (людського розвитку, якості життя та суб'єктивного добробуту, теорії соціального капіталу), що дало змогу автору з'ясувати роль бюджетних механізмів у забезпеченні добробуту територіальної громади в частині виконання функцій та забезпечення якості публічних послуг, активізації місцевого розвитку шляхом досягнення соціальних та економічних пріоритетів; ефективності інституційної та фінансової підтримки регіонального розвитку (с. 42-53, с. 144-146).

3. У дисертації розроблено наукові положення щодо ефективізації бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад на основі методологічного обґрунтування компліментарності інструментарію: бюджетного регулювання розвитку територіальних громад, бюджетного самозабезпечення та спільного фінансування проєктів міжмуніципального співробітництва. Зазначене сприятиме зменшенню розриву між рівнем фінансово-економічного потенціалу та їхньої спроможності, що допоможе нівелювати бар'єри соціального-економічного розвитку територіальних громад із низьким потенціалом (с.347-357,с.321-324, с.333-335).

4. Автором розроблено концептуальні напрями забезпечення добробуту територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації, що охоплюють: формування організаційно-економічних та фінансових умов забезпечення добробуту територіальних громад, вдосконалення інструментарію бюджетних механізмів, стимулювання жителів територіальної громади до

забезпечення власного добробуту та інтенсифікації місцевого економічного розвитку через активізацію фінансово-економічного потенціалу (с. 316-357);

5. У роботі розроблено модель трансформації бюджетних видатків компенсаційного типу у бюджетні ресурси територіальних громад стимуляційного типу, елементами якої є перерозподіл повноважень між органами влади та місцевого самоврядування, переорієнтація бюджетних ресурсів у програми та проєкти інвестиційної спрямованості, а також верифікація отримувачів соціальних допомог. В умовах низького рівня бюджетної спроможності зазначене сприятиме ефективності використання власних доходів та нарощенню обсягу видатків інвестиційного спрямування (с. 375-378).

6. Удосконалено термінологічний апарат дослідження через уточнення сутності понять: «територіальна громада», визначення якого на відміну від уже існуючих, базується на ідентифікації її ознак та функцій, акцентує увагу на спільній відповідальності жителів територіальної громади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні добробуту; «спроможна територіальна громада», у визначенні якого наголошено на можливості задіяти ендогенний потенціал задля забезпечення добробуту територіальної громади (с. 67-70).

7. Заслугує уваги структурна детермінація бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад, який, на відміну від усталених, містить сутнісну, стратегічно-програмну, функціональну та інституційну складові. Зазначене дало змогу запропонувати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення добробуту територіальних громад у частині необхідності взаємоузгодження стратегічних і бюджетних цілей, застосування інструменту спільного фінансування, розроблення бюджетних програм на основі індикаторів добробуту громади, що сприятиме послабленню суперечності між економічною ефективністю та соціальною справедливістю (с. 117-122).

8. Автором розроблено методологічний підхід до вивчення конфігурації центрально-периферійних взаємодій в регіоні з позиції багаторівневої ієрархії з виділенням відповідних зрізів: економічного, соціального, просторового. Визначення рівня взаємодій між територіальними громадами («точок зростання» та периферії) дало змогу автору розробити необхідний бюджетний

інструментарій реалізації політики регіонального розвитку, що сприятиме активізації ендogenous потенціалу та просторовій інклюзивності територіальних громад (с. 298-313).

9. Варто відзначити науково-методичний підхід до оцінювання добробуту територіальних громад, що передбачає типологізацію територіальних громад за критеріями власних бюджетних ресурсів та рівнем залежності від зовнішнього бюджетного фінансування, обґрунтування показників у розрізі основних функцій територіальної громади. Такий підхід дозволяє оцінити рівень добробуту територіальних громад з урахуванням фінансових параметрів та виявити нерівності у їхній спроможності до забезпечення добробуту (с.149-158, с.248-275).

10. Удосконалено наукові підходи до типологізації територіальних громад за видовими ознаками (типом поселення, чисельністю й складом населення, площею, фінансовими параметрами функціонування) та дихотомічними ознаками (центро-периферійні взаємодії, конвергентно-дивергентні процеси, інтегрованість і дезінтегрованість економічного простору), що дало змогу автору обґрунтувати механізми регулювання соціально-економічної диференціації розвитку територіальних громад і напрями інтенсифікації місцевого економічного розвитку (с. 87-88).

11. Одержали подальшого розвитку систематизація секторальних ризиків організації та фінансування публічних послуг у розрізі організаційно-інституційних, функціональних і фінансових ризиків, що дало змогу виявити їхній довгостроковий вплив на функціонування територіальних громад в умовах реалізації сучасних реформ і запропонувати сукупність заходів, спрямованих на їхнє нівелювання (с. 204-240, с. 316-319).

12. Автором запропоновано індикативний методичний інструментарій оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів на основі аналізу чутливості змін видатків до їхніх надходжень. Запропоновані підходи дають змогу визначити ефективність бюджетного інструментарію через встановлення достатності бюджетних ресурсів, взаємозумовленості власних доходів місцевих бюджетів і трансфертів, визначити пріоритетні напрями видатків бюджетів територіальних громад (с. 201-208).

13. Дістали подальшого розвитку фінансово-економічні положення щодо дієвості бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад України на основі триетапного підходу до компаративного аналізу зарубіжного досвіду децентралізації. Це дало змогу виявити ефективні бюджетні механізми та дієві програми забезпечення добробуту територіальних громад із можливістю імплементації в Україні (с. 357-374).

Наукова і практична значущість результатів дослідження. Обґрунтовані у дисертації теоретико-методологічні підходи, положення та науково-практичні рекомендації щодо обґрунтування теоретико-методологічних положень та розроблення практичних рекомендацій в частині вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад можна рекомендувати для використання у науково-дослідній роботі та застосування органами державного та регіонального управління, органами місцевого самоврядування для покращення обґрунтованості стратегічних рішень та практичних завдань щодо використання ендogenous потенціалу територіальних громад за умов необхідності подолання негативних тенденцій їх соціально-економічного розвитку.

Наукові результати дисертаційної роботи знайшли практичне застосування в роботі окремих центральних і регіональних органів влади, органів місцевого самоврядування та інших організацій зокрема: Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (лист № 102/2735 від 13.05.2016 р.) при прийнятті Закону України «Про соціальні послуги» в новій редакції; Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (лист №04-14/14-2542 від 2.10.2017 р.) щодо механізму розподілу повноважень між різними рівнями публічного управління; Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (лист №8/13.4/1241-18 від 28.11.2018 р.) щодо розроблення стратегічних орієнтирів розвитку регіонів та територіальних громад; Національною службою здоров'я України (лист №255/2-10-19 від 16.01.2019 р.) щодо функціональних ризиків первинної медичної допомоги; Міністерством охорони здоров'я України (лист №25.5.2-154/20/3569 від

11.02.2019 р.) щодо ідентифікації ризиків реформи охорони здоров'я; Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (лист №04-23/14-1031 від 25.02.2020 р.) в частині обґрунтування організаційно-економічних засад забезпечення добробуту територіальних громад на основі підвищення ефективності бюджетних механізмів; Міністерством розвитку громад та територій України (лист №7/13.4/2329-20 від 10.02.2020 р., лист №8/34.4/5851-20 від 12.08.2020 р.) щодо механізмів зниження соціально-економічної диференціації територіальних громад в умовах сучасних реформ; Львівською обласною державною адміністрацією (лист №5/34-7656/0/2-15-10 від 9.11.2015 р.) щодо громадського моніторингу виконання місцевих бюджетів; територіальним управлінням Рахункової палати по Львівській, Волинській, Рівненській, Тернопільській, Івано-Франківській та Закарпатській областях (лист № 29-19/289 від 28.12.2015 р.) щодо оцінки формування і використання фінансових ресурсів Львівської області; Івано-Франківською обласною державною адміністрацією (лист №6137/1/1-17/01140 від 10.10.2017 р.) при розробці стратегій та планів соціально-економічного розвитку регіонів і залучення територіальних громад до процесу регіонального розвитку; Департаментом економіки та європейської інтеграції Волинської обласної державної адміністрації (лист №811/01-19/2-19 від 18.12.2019 р.) в частині підвищення фінансової спроможності територіальних громад, (лист №811/01-19/1-19 від 18.12.2019 р.) щодо напрямів нарощення ендogenous інвестиційного потенціалу територіальних громад як чинника зміцнення їхньої спроможності; Департаментом економічного розвитку і торгівлі Кіровоградської обласної державної адміністрації (лист №21-01-11/197/0.2101 від 13.02.2020 р.) при формуванні програм розвитку області; Постійною комісією Дрогобицької міської ради з питань планування бюджету, фінансів, цінової політики та інвестицій (лист № 322 від 22.10.2020 р.) щодо ідентифікації резервів бюджетних ресурсів та підвищення рівня соціально-економічного розвитку територіальної громади; Новострілищанською селищною радою (лист № 635 від 29.12.2018 р.) щодо оптимізації бюджетних ресурсів та розвитку публічних послуг; Громадською організацією «Львівська обласна організація активної

реабілітації неповносправних осіб «Стимул» (лист № 3 від 22.12. 2018 р.) щодо механізму інтеграції медичних і соціальних послуг.

Окрім цього, отримані в дисертації розробки отримали позитивні висновки при викладанні дисциплін «Фінанси соціальної сфери» та «Управління фінансами домогосподарств» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня в ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» (лист № 8/402 від 04.12.2020 р.).

Основні теоретичні положення та практичні результати дисертаційної роботи оприлюднено на 25 конференціях.

Повнота висвітлення основних наукових результатів дослідження в опублікованих працях. За результатами досліджень опубліковано 71 наукову працю: 11 монографій; 28 статей у наукових фахових виданнях, в т. ч. 21 стаття у наукових фахових виданнях України, 7 статей у періодичних виданнях інших держав (з них 23 – у виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз (2 – в базі Scopus, 1 – WebofScience); 21 публікація апробаційного характеру, 11 публікацій, що додатково відображають наукові результати дослідження.

Автореферат написаний згідно з вимогами і повною мірою відображає зміст та головні здобутки авторки, у науковому стилі, літературною державною мовою. Зміст автореферату та опублікованих наукових праць повною мірою відображає основні положення та висновки дисертаційної роботи.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертаційної роботи. Оцінюючи роботу загалом позитивно, варто відзначити наявні в ній дискусійні положення та окремі недоліки:

1. Цілком слушною є пропозиція авторки щодо застосування диференційованого підходу до регулювання розвитку територіальних громад у рамках реалізації державної регіональної політики (п. 1.4 та 5.1). При цьому в роботі основну увагу приділено бюджетним механізмам реалізації державної регіональної політики, спрямованим на забезпечення добробуту територіальних громад. Вважаю, що варто було б окреслити бюджетні механізми, які використовуються на регіональному рівні в контексті забезпечення розвитку регіону та зниження внутрішньорегіональної диференціації територій.

2. У розділі 3 роботи авторкою ідентифіковано ризики, що мають безпосередній вплив на забезпечення добробуту територіальних громад. У авторській концепції цілком слушно виокремлено глобальні мегатренди, а саме: демографічні (зменшення чисельності населення та старіння), технологічні (цифровізація та автоматизація), екологічні (забруднення повітря, втрата біорізноманіття, зміна клімату) та економічні (територіальні громади як суб'єкти світової економіки). В той же час, поза увагою залишились ризики, зумовлені пандемією COVID-19.

3. У роботі на с. 244 абсолютно вірно наголошено на необхідності встановлення паритету повноважень та фінансових ресурсів територіальних громад, а також удосконалення бюджетних механізмів у напрямі створення дієвих стимулів для ефективного використання територіальними громадами свого ендогенного потенціалу. Проте подана теза не набула подальшого розвитку та не отримала окреслення у рекомендаціях щодо вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад.

4. У п. 5.4. «Трансформація бюджетних видатків на основі імплементації зарубіжного досвіду фінансового забезпечення добробуту територіальних громад» авторка ґрунтовано опрацювала зарубіжний досвід. Попри це, поза увагою залишились деякі аспекти бюджетного забезпечення добробуту територіальних громад (освіта, охорона здоров'я та інші). Це дозволило б виявити прогалини, зокрема в контексті європейських підходів.

5. В роботі висвітлено окремі аспекти та проблеми вдосконалення нормативно-правового забезпечення соціального захисту в умовах поглиблення фінансової децентралізації (с. 133), функціонування міжбюджетних трансфертів (с. 317), проблеми у врегулюванні соціально-економічного розвитку територіальних громад в окремих сферах (сфера охорони здоров'я (с. 209)). Водночас, дисертаційна робота значно виграла б за умови систематизації нормативно-правового забезпечення бюджетного механізму розвитку територіальних громад, можливого виділення блоків нормативно-правового забезпечення, наприклад, «розвитку територіальних громад», «децентралізації влади» та «міжбюджетних відносин», з виділенням недоліків, що і стало б

обґрунтуванням напрямів удосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад.

6. Забезпечення добробуту територіальних громад залежить від низки чинників, в тому числі від кваліфікації органів місцевого самоврядування та персоналу об'єднаних територіальних громад щодо складання бюджетних програм, оптимізації бюджетних ресурсів тощо. У зв'язку з цим: по-перше, потребує уточнення, які групи чинників впливу на добробут територіальних громад враховано в роботі; по-друге, доцільно врахувати пропозиції створення центрів навчання працівників органів місцевого самоврядування та об'єднаних територіальних громад з питань бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад.

7. Другою цільовою компонентною концепції забезпечення добробуту територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації є підвищення дієвості інструментарію бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад (с. 318), в чому в цілому слід погодитися з авторкою, однак потребує уточнення авторський підхід до питання вибору інструментарію бюджетних механізмів (їх кількості, параметрів) в залежності від специфіки та типу територіальної громади.

Вказані зауваження та висловлені побажання загалом не знижують позитивної оцінки теоретико-методологічної, методичної і практичної значущості опанованої дисертації. Дисертантка дійсно продемонструвала глибоке розуміння та сприйняття актуальності досліджуваної проблематики. Дисертаційна робота Гринчишин Ірини Миколаївни є кваліфікованою завершеною науковою працею, виконаною авторкою особисто.

Загальний висновок. Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації, в достатній мірі обґрунтовані та достовірні, оскільки базуються на положеннях сучасної економічної науки та її методології, глибокому системному аналізі явищ та процесів, які існують впродовж порівняно тривалого періоду часу в системі регіонального розвитку України; сучасних методах наукового пошуку, власних науково-аналітичних напрацюваннях.

Дисертаційна робота Гринчишин Ірини Миколаївни на тему «Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації» є цілісною, логічною, завершеною науковою працею, в якій авторка запропонувала вирішення важливої науково-прикладної проблеми через обґрунтування теоретико-методологічних засад дослідження добробуту територіальних громад, розроблення науково-методичних і практичних рекомендацій щодо вдосконалення бюджетних механізмів їхнього забезпечення в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації. Зміст наукового дослідження Гринчишин І. М. повністю відповідає паспорту спеціальностям 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Враховуючи зазначене, вважаємо, що за структурою, змістом, обсягом, науковою новизною та оформленням дисертаційна робота «Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації» відповідає вимогам пунктів 9, 10, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.13 р. №567 зі змінами, внесеними Постановами Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. № 656 та від 30.12.2015 р. № 1159, а її автор Гринчишин Ірина Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, доцент
завідувач сектора проблем регіонального
розвитку та децентралізації відділу
макроекономічної політики та
регіонального розвитку
Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку НАН України

Підпис О. Ю. Іванової завіряю:
вчений секретар НДЦ ІПР НАН України

 О. Ю. Іванова

Н. В. Белікова